

รายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยขอนแก่น : 2564

Khon Kaen University and Sustainable Development Goals

SDGs 2021

เป้าหมายที่ 15 : การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบก
เพื่อปกป้อง พื้นฟู และสนับสนุนการพัฒนาระบบนิเวศบนบก
อย่างยั่งยืน หยุดความเสื่อมโทรมของพื้นที่ และสร้างความหลากหลาย
ทางชีวภาพ

15th Goal : Life on Land to protect, nourish, and support sustainable development of land ecology, stop the degradation, and build up biodiversity

รายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

มหาวิทยาลัยขอนแก่น : 2564

Khon Kaen University and Sustainable Development Goals

SDGs : 2021

เป้าหมายที่ 15 : การใช้ประโยชน์
จากระบบนิเวศทางบก

15th Goal : Life on Land to protect, nourish, and support sustainable development of land ecology, stop the degradation, and build up biodiversity

ความเป็นมา

มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการพัฒนาพื้นที่ในมหาวิทยาลัยขอนแก่นให้เป็นพื้นที่สีเขียว สร้างระบบนิเวศบนดินให้มีความอุดมสมบูรณ์โดยการปลูกป่าทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมีศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำหน้าที่สนับสนุนการบริการวิชาการและวิจัยโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) เพื่อเป็นศูนย์กลางการวิจัยเชิงอนุรักษ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน และจัดทำฐานข้อมูลพืชสมุนไพร ฐานข้อมูลยางนาและฐานข้อมูลไม้ยืนต้น

มหาวิทยาลัยมีการให้ความรู้แก่ชุมชนในด้านการสร้างความสมบูรณ์ให้กับระบบนิเวศบนดิน เช่น การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก และการผลิตปุ๋ยมูลไส้เดือนดิน ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อลดการชะล้างพังทลายของดิน ส่งเสริมเรื่องการผลิตปุ๋ยมูลไส้เดือนดิน โครงการปลูกต้นไม้ปลูกจิตสำนึกเยาวชนในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าในชุมชน และฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้อุดมสมบูรณ์ อีกทั้งยังเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนและคนในชุมชนในการอนุรักษ์ป่าไม้ รวมถึงช่วยป้องกันและลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศและลดภาวะโลกร้อน การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ค่าดินในแปลงทดลองของเกษตรกรต้นแบบและการพัฒนาดินในการเพาะปลูก การลดปัญหาสิ่งแวดล้อมในการใช้สารเคมี การจัดการป่าไม้ชุมชน และการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช สัตว์ เป็นต้น

Policy and operation

Khon Kaen University has promoted the conservation of natural resources and the environment by developing the area in Khon Kaen University to be a green area through the creation of a fertile soil ecosystem by planting forests both inside and outside of the university.

The university has a coordinating center for projects arising from the royal initiative that serves to support academic services and research on plant genetic conservation projects due to the royal initiative. Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn (PSU) center to be a center for conservation research and sustainable development and establishing a database of medicinal plants (Yangna Database and Perennial Database).

The university educates the community on how to enrich the terrestrial ecosystem, such as conserving soil and water with vetiver and the production of earthworm manure to promote the cultivation of vetiver grass to reduce soil erosion. It promotes the production of earthworm fertilizer, a tree planting project to raise the awareness of local youth to increase the forest area in the community and restore degraded forest areas to be fertile. It is also to raise awareness of the youth in the community about forest conservation as well as to help prevent and reduce the impact of climate change and reduce global warming. In addition the university provides training in soil value analysis on experimental plots of model farmers and soil development in cultivation and reducing environmental problems in the use of chemicals, community forest management and conservation of plant and animal genetics, etc.

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

“การขยายพันธุ์ ส่งเสริมและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และพืชเอกลักษณ์ท้องถิ่นในป่าชุมชน”

เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2564 คณะเกษตรศาสตร์ จัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การขยายพันธุ์ ส่งเสริมและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และพืชเอกลักษณ์ท้องถิ่นในป่าชุมชน” ณ วัดป่าสีลธโน และวัดป่าศรีวัน ตำบลโคกงาม ภายใต้โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ ตำบลโคกงาม อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยเป็นการดำเนินการจัดการฝึกอบรมฯ เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชเอกลักษณ์ท้องถิ่น ได้แก่ ฝาง เสน เพื่อการใช้ประโยชน์เป็นรายได้หมุนเวียนในอาณคต อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้กับชุมชน ทั้งนี้การจัดกิจกรรมของโครงการฯ นับว่าอยู่ในการพัฒนาด้านการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม/Circular Economy (เพิ่มรายได้หมุนเวียนให้ชุมชน) ตามวัตถุประสงค์ของโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการฯ และกิจกรรมนี้เกิดขึ้นจากอาจารย์สาขาพืชสวน ผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพืชเอกลักษณ์ท้องถิ่นและสมุนไพรได้เล็งว่า พื้นที่ตำบลโคกงาม อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ได้พบว่ามีพืชชนิดหนึ่งซึ่งเป็นพืชเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่ชาวบ้านหรือบุคคลทั่วไปเรียกว่า “ฝาง” ซึ่งพบเห็นได้ยากและยังไม่มีหรือนำมาใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน แม้ว่าจีคุณประโยชน์มากมาย ทั้งเป็นพืชสมุนไพรใช้ในการต้มดื่มและมีสรรพคุณในการช่วยรักษาอาการเจ็บป่วยต่าง ๆ อีกทั้งยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ได้ เช่น อุตสาหกรรมทอผ้าท้องถิ่นก็สามารถนำฝางมาใช้ในการย้อมสีผ้าได้และเป็นส่วนผสมของผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ด้วย แต่ในปัจจุบัน ฝาง มีปริมาณค่อนข้างน้อยเนื่องจากผู้คนไม่ค่อยได้ตระหนักถึงการปลูกหรือฟื้นฟูพืชชนิดนี้ จึงทำให้ในพื้นที่ตำบลโคกงาม มีปริมาณต้นฝางที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับความต้องการในการใช้ของผู้ในด้านต่าง ๆ อีกทั้งยังไม่มีกิจกรรมหรือโครงการของท้องถิ่นในการปลูก ดูแล อนุรักษ์ และส่งเสริมการเพิ่มมูลค่า

การค้นพบพืชดอกชนิดใหม่ของโลก 3 ชนิด

อาจารย์ประจำสาขาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ ร่วมมือกับนักวิจัยทั้งในประเทศต่างประเทศ ได้วิจัยและค้นพบพืชชนิดใหม่ของโลก 3 ชนิด โดยพบในไทย 2 ชนิด และในเวียดนาม อีก 1 ชนิด โดยการพบพืชชนิดใหม่ในประเทศไทย มีจำนวน 2 ชนิด อยู่ในสกุลปอขี้ตุ่น (*Helicteres*) วงศ์ชบา (Malvaceae) พืชทั้งสองชนิดนี้ กลีบเลี้ยงมีขนสีขาวครีม โคนเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5 แฉก กลีบดอกมี 5 กลีบอยู่เป็นอิสระ สีม่วง สีม่วงแกมขาว หรือสีม่วงแกมเหลือง ผลหรือฝัก สีสน้ำตาล รูปขอบขนาน ผิวมีขนหนาแน่น สำหรับตัวอย่างต้นแบบแรก (holotype) เก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์พืช มหาวิทยาลัยขอนแก่น (KKU) และตัวอย่างคู่ตัวอย่างต้นแบบ (isotype) เก็บรักษาไว้ที่หอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (BKF) และหอพรรณไม้ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ (QBG) ข้อมูลของพืชทั้งสองได้พิมพ์เผยแพร่ในวารสาร Tropical Natural History ฉบับที่ 20(3) หน้า 235–243 ปี ค.ศ. 2020

สำหรับการค้นพบพืชชนิดใหม่ในประเทศเวียดนาม ร่วมวิจัยกับ ศาสตราจารย์ Phan Ke Loc จาก VNU Hanoi University of Science (HUS), Mr Quach Van Hoi, Tay Nguyen Institute for Scientific Research (TNISR), Dalat, Lamdong และ Mr Nguyen Hoang Tuan, Hanoi University of Pharmacy (HUP) ได้สำรวจพืชบริเวณที่ลาดหินทราย ในป่าดิบเขาที่เขา Langbian ในอุทยานแห่งชาติ Bidoup-Nuiba จังหวัด Lamdong ภาคใต้ของเวียดนาม ระหว่างปี พ.ศ. 2557-2559 และพบพืชชนิดใหม่ในสกุลหว่านก (*Mastixia*) วงศ์ Nyssaceae จำนวน 1 ชนิด นอกจากนี้ได้สร้างรูปวิธานเพื่อระบุพืชในสกุลนี้ของเวียดนาม ซึ่งมีจำนวน 3 ชนิด งานวิจัยนี้ได้พิมพ์เผยแพร่ในวารสาร Tropical Natural History ฉบับที่ 20(3) หน้า 228–234 ปี ค.ศ. 2020

ค้นพบพืชชนิดของโลกในสกุลประดับหิน (Argostemma) วงศ์เข็ม (Rubiaceae) 6 ชนิด

นักอนุกรมวิธานพืชดอกของประเทศไทย จากสาขาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมวิจัยกับ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติของลาว และสถาบันวิจัยการเกษตรและป่าไม้แห่งชาติ สปป.ลาว ได้ออกภาคสนาม บริเวณภาคกลางและภาคใต้ของ สปป.ลาว ระหว่างปี พ.ศ. 2557-2563 และค้นพบพืชชนิดของโลกในสกุลประดับหิน (Argostemma) วงศ์เข็ม (Rubiaceae) จำนวน 6 ชนิด และได้สร้างรูปวิธาน เพื่อนำไปใช้ในการระบุพืชในสกุลนี้ของ สปป.ลาว ซึ่งมีจำนวน 14 ชนิด งานวิจัยนี้ได้พิมพ์เผยแพร่ในวารสารนานาชาติ Nordic Journal of Botany ฉบับที่ 2020: e02714 doi: 10.1111/njb.02714

การศึกษาวิทยอนุกรมวิธานของพืชวงศ์เข็มในภาคพื้นทวีปของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ศูนย์อนุกรมวิธานประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ศึกษาทบทวนอนุกรมวิธานของพืชวงศ์เข็มในภาคพื้นทวีปของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยการทบทวนเอกสารและวรรณกรรม รวบรวมข้อมูลลักษณะสัณฐานวิทยาและการกระจายพันธุ์ของพืชแต่ละชนิด พร้อมทั้งการสำรวจภาคสนามในประเทศไทย ผลการศึกษาพบพืชที่เป็นการรายงานครั้งแรกของประเทศไทย 4 ชนิด และพืชที่เป็นการรายงานครั้งแรกของประเทศกัมพูชา 1 ชนิด งานวิจัยนี้ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ Tropical Natural History ฉบับที่ 20 (3) : 244–255 ทั้งนี้พืชวงศ์เข็มเป็นไม้เลื้อยหรือไม้พุ่ม ลำต้นและกิ่งมักมีหนามหรือขนแข็ง ใบเป็นใบเดี่ยว เรียงสลับ ก้านใบมีกาบและมีมือเกาะ ช่อดอกเป็นแบบซี่ร่ม มี 1 ช่อ หรือมีหลายช่อเรียงเป็นช่อแบบกระจุก กลีบ

ดอกมี 6 กลีบ พืชวงศ์นี้มีจำนวนประมาณ 260 ชนิด กระจายพันธุ์ทั่วโลกโดยส่วนใหญ่ในเขตร้อน พืชที่เป็นการรายงานครั้งแรกในประเทศไทย 4 ชนิด ได้แก่ *S. cambodiana*, *S. longiflora*, *S. paniculata* และ *S. setosa* และพืชที่เป็นการรายงานครั้งแรกในประเทศกัมพูชา 1 ชนิด คือ *S. leucophylla* พร้อมกันนี้ได้วางแผนที่จะทำการกระจายพันธุ์ และได้บันทึกลักษณะนิเวศวิทยา ถิ่นอาศัยและภาพถ่ายของพืช

การลงนามบันทึกความเข้าใจการขับเคลื่อนอุทยานธรณีขอนแก่น

คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยขอนแก่น เข้าร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจการขับเคลื่อนอุทยานธรณีขอนแก่น กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นและสำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 2 เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนและพัฒนาอุทยานธรณีขอนแก่น (Khon Kaen Geopark) มุ่งสู่การเป็นอุทยานธรณีระดับโลก เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2564 ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ซึ่งอุทยานธรณีขอนแก่น (Khon Kaen Geopark) มีเขตครอบคลุมพื้นที่อำเภอยางตลาด และอำเภอยางวิทย ซึ่งเป็นแหล่งค้นพบไดโนเสาร์ซึ่งเป็นทรัพยากรธรณีที่มีความสำคัญระดับโลก ได้ถูกจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการโดยจังหวัดขอนแก่นในวันที่ 24 พฤษภาคม 2561 พร้อมทั้งได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ อุทยานธรณีขอนแก่น และมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันขับเคลื่อนอุทยานธรณีขอนแก่นสู่ความเป็นสากล ซึ่งทางอุทยานธรณีขอนแก่นนั้นได้รับการรับรองเป็นอุทยานธรณีระดับโลกแล้ว เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2563 และขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเตรียมยื่น ขอรับการประเมินเป็นอุทยานธรณีโลกโดย UNESCO ด้วยอุทยานธรณีขอนแก่นนั้นเป็นแหล่งธรณีวิทยาที่มีความสำคัญระดับโลก เนื่องด้วยเป็นที่ตั้งของหุบเขาไดโนเสาร์ภูเวียงซึ่งได้มีการขุดพบฟอสซิลไดโนเสาร์แห่งแรกในประเทศไทย และค้นพบสายพันธุ์ไดโนเสาร์ใหม่ของโลกจำนวน 5 สายพันธุ์ คือ 1) ภูเวียงโกซอรัส สิรินธรเน่ 2) สยามไทแรนโนส อีสานเอนซิส 3) สยามโมซอรัส สุธีธรณี 4) กิรินิมัส ขอนแก่นเอนซิส และ 5) ภูเวียงเวเนเตอร์ แย้มนิยมิ และยังมีการค้นพบฟอสซิลสัตว์ดึกดำบรรพ์ในยุคครีเทเชียสเป็นจำนวนมาก เช่น หอยสองฝา จระเข้ ฉลาม และปลาเกล็ดแข็ง เป็นต้น นอกจากนี้ในเขตพื้นที่อำเภอยางวิทยและยางตลาดยังมีแหล่งท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมอีสานที่ทรงคุณค่าที่พร้อมรอต้อนรับนักท่องเที่ยวและผู้สนใจเข้าศึกษาและหาความรู้ด้านวัฒนธรรม ต่อไปในอนาคต โดยการเป้าหมายของการจัดตั้งอุทยานธรณีมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา พร้อมสนับสนุนและเสริมสร้างเอกลักษณ์ของท้องถิ่น โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อม

กิจกรรมพัฒนาสวนกวี จุติกุล ในวาระครบรอบ 57 ปี วันสถาปนามหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะทำงานสวนกวี จุติกุล สมาคมศิษย์เก่า คณะเกษตรศาสตร์ ร่วมกับงานศิษย์เก่าสัมพันธ์ กองพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดกิจกรรมพัฒนาสวนกวี จุติกุล ในวาระครบรอบ 57 ปี วันสถาปนามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในวันที่ 25 มกราคม 2564 มีจุดมุ่งหมายเพื่อเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมระหว่างนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าในการร่วมพัฒนา ดูแล และร่วมเป็นเจ้าของพื้นที่สาธารณประโยชน์ร่วมกัน เพราะสวนกวี เกิดจากการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สวนป่าไม้แดงและพืชสมุนไพรให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์และเป็นสวนสาธารณะเพื่อให้ชาวมหาวิทยาลัยขอนแก่น และชาวเมืองขอนแก่นใช้ประโยชน์ร่วมกัน และในช่วงนี้สวนกวี เริ่มมีสภาพเสื่อมโทรมอีกครั้งจากภัยแล้ง ใบไม้ร่วงหล่นทับถมจำนวนมาก คณะทำงานสวนกวี จึงได้จัดกิจกรรมจิตอาสาขึ้น ด้วยหวังเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมระหว่างศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันในพื้นที่สวนกวี ทั้งจะได้สร้างความรัก ความผูกพันในการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของพื้นที่ร่วมกันของทั้งศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน เพื่อให้สวนกวี มีป่าอนุรักษ์และพืชสมุนไพรเหมาะสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ และใช้เป็นพื้นที่เรียนรู้ในอนาคต

โครงการปลูกดอกคัตเตอร์ และดอกมาร์กาเร็ต

คณะเกษตรศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่น และอุทยานเทคโนโลยีการเกษตร จัดพื้นที่ในการปลูกพืชไม้ดอก อาทิ ดอกคัตเตอร์ และดอกมาร์กาเร็ต สร้างแหล่งเรียนรู้และพื้นที่ปฏิบัติการงานจริงให้นักศึกษา และเป็นพื้นที่ทางเลือกในการท่องเที่ยวและพักผ่อน โดยต่อยอดองค์ความรู้จากฐานการเรียนรู้ด้วยการทดลอง และการเรียนรู้โดยในฐานการวิจัย ไปสู่ชุมชนและประชาชนในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ พร้อมรับกับ

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างยากที่จะคาดเดา รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นทั้งในด้าน People, Ecological และ Spiritual และนามมหาวิทยาลัยขอนแก่นสู่การเป็น Great Place to Live พร้อมเป้าหมายในการสร้างสวนพรรณไม้หมุนเวียนตลอดทั้งปี

การประชุมเสวนาเสริมสร้างเครือข่ายงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ในหัวข้อ “บูรณาการสอนเด็กไทย ตระหนักรู้รักษาทรัพยากรธรรมชาติ”

ดำเนินการโดยศูนย์แม่ข่ายประสานงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดประชุมเสวนาเสริมสร้างเครือข่ายงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน หัวข้อ “บูรณาการสอนเด็กไทย ตระหนักรู้รักษาทรัพยากรธรรมชาติ” เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2564 ณ สำนักหอสมุด ซึ่งจัดในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting และ Facebook Live โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ การดำเนินงานสนองพระราชดำริ สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้อย่างถูกต้อง ตามแนวทาง อพ.สธ. และผลักดันการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ โดยเป็นการอบรมให้ครูในโรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และบุคลากรจากหน่วยงานราชการที่ดำเนินโครงการสนองพระราชดำริฯ เห็นความสำคัญของการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และสามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง การจัดกิจกรรมประกอบด้วย การบรรยายความเป็นมา ความสำคัญ และแนวทาง การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และการเสวนาเสริมสร้างเครือข่ายงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน “บูรณาการสอนเด็กไทย ตระหนักรู้รักษาทรัพยากรธรรมชาติ”

กิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์กล้วยไม้ป่าในมหาวิทยาลัยขอนแก่น

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 17-18 สิงหาคม 2564 โดยศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ร่วมกับ ศูนย์ศึกษาค้นคว้าวิจัยและห้องปฏิบัติการกลาง คณะเกษตรศาสตร์ ซึ่งได้ร่วมกันปลูกกล้วยไม้สกุลช้างกว่า 600 ต้น ทั้งนี้กล้วยไม้บางส่วนยังเป็นทรัพยากรที่สำรวจพบในพื้นที่ปกปักษ์ทรัพยากร อพ.สธ. และได้นำมาเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ณ ศูนย์ศึกษาค้นคว้าวิจัยและห้องปฏิบัติการกลาง คณะเกษตรศาสตร์ โดยการจัดกิจกรรมเป็นหนึ่งใน การดำเนินงานสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อนำทรัพยากรที่มีค่า ใกล้สูญพันธุ์ หรือต้องการเพิ่มปริมาณเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ และยังเป็นส่งเสริมให้เพิ่มพื้นที่แหล่งรวบรวมพันธุ์ทรัพยากรตามพื้นที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในแปลงเพาะขยายพันธุ์ ห้องปฏิบัติการฯ แหล่งเพาะพันธุ์สัตว์

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

“เตรียมความพร้อมการเรียนรู้ธรรมชาติแห่งชีวิต สรรพสิ่งล้วนพันเกี่ยว ประโยชน์แท้แก่มหาชน”

จัดขึ้นโดยศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. – มช. ในระหว่างวันที่ 26 - 27 สิงหาคม 2564 ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ให้กับผู้เข้าอบรมที่เป็นสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน หน่วยงานและผู้สนใจร่วมงานสนองพระราชดำริงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน กิจกรรมการอบรมประกอบด้วยการบรรยายให้ความรู้และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ฝึกปฏิบัติการและนำเสนอผลงานและผลการเรียนรู้ เช่น ความรู้เกี่ยวกับ การศึกษาด้านรูปลักษณ์ การศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านรูปลักษณ์ การเปรียบเทียบข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของชีวภาพ กับชีวิตคน สรุปลองค์ความรู้เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตการศึกษาด้านคุณสมบัติและพฤติกรรม การศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านคุณสมบัติ และพฤติกรรม และเปรียบเทียบข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของชีวภาพ กับชีวิตคน สรุปลองค์ความรู้เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และการจำแนกสิ่งมีชีวิตสัตว์กลุ่มขาข้อและความสัมพันธ์ในระบบนิเวศ เป็นต้น

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาป่า

เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2564 ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาป่า ครั้งที่ 1 ณ ป่าชุมชนศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดโพธิ์ทอง ต.กุดเค้า อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญ ประโยชน์ของป่า การทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ และระบบนิเวศภายในป่าที่มีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งมีกิจกรรม ได้แก่ การทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ โดยปรับพื้นที่ให้เป็นเส้นทางเดิน และมีทางระบายน้ำ การติดป้ายต้นไม้ และจุดเรียนรู้ในพื้นที่เส้นทางศึกษาธรรมชาติ และมีการสรุปผลการดำเนินโครงการพัฒนาป่าพื้นที่ป่าชุมชนศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดโพธิ์ทอง ต.กุดเค้า อ.มัญจาคีรี ที่ผ่านมา ตั้งแต่การวางแผนดำเนินกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านในพื้นที่ การสำรวจป่า การทำแนวกันไฟ การปลูกป่า และจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ การทบทวนกฎระเบียบและคณะกรรมการดำเนินงานป่าชุมชน นอกจากนี้ยังได้ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาพื้นที่ป่าชุมชนแห่งนี้ในปีต่อไป เช่น การสำรวจ การทำพิกัดต้นไม้ การทำป้ายต้นไม้เพิ่มเติม

